

- [Victor Le <hle3705@yahoo.com>](mailto:hle3705@yahoo.com)

To

- [AiHuu LuatKhoa](#)
- [But Ngo](#)

Message body

Anh NBut than men,

Xin ching lai : Ong Chanh An Toa Hoa Giai SaiGon la Tham Phan HA NHU VINH chu khong Phai Ha Nhu CHI nhu toi da nho lam ! TP Ha Nhu Vinh la Giao Su day toi mon TOAN o Truong Trung Hoc Chu Van An/HaNoi nien khoa 52-53. Vao SaiGon nam 54 ong hoc Luat va vao nganh Tham Phan. Ong cung dau Tien Si Luat o Dai Hoc Luat Khoa SaiGon va day mon Hinh Luat Dac Biet tai Dai Hoc Luat Khoa. Ong co viet cuon Hinh Luat Dac Biet , gioi sinh vien thuong tham khao de bo tuc cour ong day. Ong cung thoi voi Giao Su Ly Quoc Sinh day Viet Van o CVA va Trung Vuong, sau cung hoc Luat roi vao nganh Cong To roi ra lam Luat Su; Chuc anh vui khoe. LETHEHIEN.

Hien Thu Le
[Stamford/CT](#)

On Saturday, November 10, 2018, 12:03:56 PM EST, Victor Le <hle3705@yahoo.com> wrote:

Anh NGÔ BÚT thân mến,

Cám ơn anh đã gọi cho đọc bài góp ý của anh thêm ít chi tiết để người đọc theo dõi bài viết của Luật Sư Nguyễn Vạn Bình dễ dàng hơn. Đúng như anh viết, vì chưa đủ nhân sự nên trên toàn cõi VNCH trước năm 75 chỉ có hai Toà Hoà Giải là có Thẩm Phán chuyên nghiệp làm Chánh Án đó là Toà Hoà Giải Hội An do TP Nguyễn Văn Sĩ làm Chánh Án và Toà Hoà Giải SaiGon do TP Hà Như Vinh làm Chánh Án. Còn toàn bộ các Quận, Toà Hoà Giải đều do các Quận Trưởng kiêm nhiệm. Ở cấp tỉnh , cũng do thiếu nhân sự nên một số Toà Sơ Thẩm chỉ có một Thẩm Phán làm Chánh Án kiêm luôn chức vụ Biện Lý và chức vụ Dự Thẩm và Toà mang danh xưng là Toà Hoà Giải Rộng Quyền mà dân chúng vẫn gọi đùa là Toà Hoà Giải Lộng Quyền vì vị Chánh Án nắm cả ba quyền truy tố(của Biện Lý), quyền thẩm vấn điều tra(của Dự Thẩm) và quyền xét xử(của Chánh Án). Rất may là các Thẩm Phán thời ấy đều ý thức trọng trách của mình, không ai lạm quyền cả. Trong suốt thời gian tôi ở trong ngành Thẩm Phán Xử Án tôi chưa thấy Tối Cao Pháp Viện VNCH phải bận tâm về một vụ lạm quyền nào

của các vị Chánh Án Toà HGRQ . Tôi nhớ thời ấy ở miền Trung trong quản hạt Toà Thượng Thẩm Huế chỉ có Toà Sơ Thẩm Huế, Toà Sơ Thẩm Đà Nẵng và Toà Sơ Thẩm Nha Trang, còn ở các Tỉnh Quảng Ngãi, Quảng Tín, Qui Nhơn, Tuy Hoà, Pleiku và Ban Mê Thuột đều là các Toà Hoà Giải Rộng Quyền cả. Chỉ vài ba năm trước 75 khi Tối Cao Pháp Viện và Bộ Tư Pháp VNCH tuyển đủ số Thẩm Phán cho các toà địa phương, lúc ấy các Toà HGRQ mới mang danh chính thức là Toà SƠ THẨM. Năm 1970 khi tôi được chuyển vào Toà Sơ Thẩm Long Xuyên/An Giang thì Toà HGRQ Quảng Ngãi mới có thêm một vị Thẩm Phán làm Dự Thẩm và Bộ Tư Pháp sắp bổ nhiệm một vị Biện Lý. Sau khi vào Nam ít lâu tôi được biết vị Biện Lý đầu tiên về Toà Sơ Thẩm Quảng Ngãi là Thẩm Phán Lê Đắc Trọng, sau ông được thăng làm Tham Lý Toà Thượng Thẩm Huế. Ông Trọng đang định cư ở Nam California. Khi tôi về Toà Long Xuyên, trong quản hạt Toà Thượng Thẩm SaiGon gần như hầu hết các tỉnh đều có các Toà Sơ Thẩm cả trừ một số ít tỉnh như Cà Mau, Bạc Liêu, Vĩnh Bình vẫn là Toà HGRQ. Nhưng ít lâu sau cũng đã chuyển thành Toà Sơ Thẩm khi có đủ các Thẩm Phán trong các chức vụ Biện Lý và Dự Thẩm.

Lúc tôi ở nhiệm sở Quảng Ngãi tôi thường được chỉ định vào Toà Qui Nhơn ngồi ghế Phụ Thẩm với ông Chánh Án địa phương Võ Nhất Minh ngồi ghế Chánh Thẩm xử các phiên Đại Hình. Ở Quảng Ngãi , ông Thẩm Phán Dương Văn Khang (lúc ấy đang làm Dự Thẩm Toà Sơ Thẩm Đà Nẵng) hay vào ngồi ghế phụ thẩm với tôi trong các phiên xử Đại Hình tại Toà Sơ Thẩm Quảng Ngãi. Sau ông Khang chuyển về làm Chánh Án Toà Sơ Thẩm Đà Lạt. Ông Khang đang định cư ở Nam California. Khi tôi về Toà Long Xuyên thì đã có luật tổ chức lại các Toà Đại Hình, các vụ đại hình không còn xử ở các Toà Sơ Thẩm do các Chánh Án địa phương ngồi ghế Chánh Thẩm nữa. Miền châu thổ sông Cửu Long có hai Toà Đại Hình đặt tại Toà Sơ Thẩm Cần Thơ(xử các vụ án đại hình xảy ra ở các tỉnh Cần Thơ, Chương Thiện, Sóc Trăng, Vĩnh Bình, Bạc Liêu và Cà Mau) và Toà Sơ Thẩm LongXuyên/AnGiang(xử các vụ đại hình xảy ra ở các tỉnh Sa Đéc, Long Xuyên, Châu Đốc và Rạch Giá) .Chánh Thẩm ngồi xử các vụ đại hình này là các vị Hội Thẩm Toà Thượng Thẩm Saigon, hai Hội Thẩm chuyên nghiệp là các Chánh Án địa phương . Ngồi ghế Công tố là các vị Thẩm Phán giữ chức vụ Tham Lý hoặc Phó Chương Lý tại Toà Thượng Thẩm SaiGon. Tôi đã có lần sang Cần Thơ ngồi ghế phụ thẩm chuyên nghiệp trong các phiên xử Đại Hình với các ông Hội Thẩm Huỳnh Hiệp Thành, Trần Thúc Linh ngồi ghế chánh thẩm và các vị Phó Chương Lý Nguyễn Mạnh Nhự, Tham Lý Nguyễn Trọng Thắc ngồi ghế Công Tố. Ngồi ghế Lục Sự phiên toà Đại Hình cũng được cử từ các lục sự từ Toà Thượng Thẩm SaiGon. Trong bài viết của Luật Sư Nguyễn Vạn Bình có hình chụp một phiên xử Đại Hình ở Toà Sơ Thẩm Long Xuyên mà vị Chánh Thẩm là ông Thẩm Phán Trần Thiện Đức, hội Thẩm Toà Thượng Thẩm SaiGon và ông Phó Chương Ly Nguyễn Mạnh Nhự(Toà Thượng Thẩm SaiGon ngồi ghế Công Tố. Vị Phụ Thẩm chuyên nghiệp ngồi phía tay phải ông Chánh Thẩm là ông Thẩm Phán Lê Quang Phục, Chánh Án Toà Sơ Thẩm Châu Đốc. Cũng trong bài viết của Luật Sư Nguyễn Vạn Bình có tám hình chụp ông Tham Lý Nguyễn Trọng Thắc chụp với Luật Sư Hoàng Cơ Long, Luật Sư Ngô Tăng Giao (đều mặc áo teau) cùng các nhân viên trước Toà Sơ Thẩm Đà Lạt chắc là sau một phiên xử Đại Hình ở Toà này. Đây là những tấm hình quý giá ghi lại những kỷ niệm khó quên về một quá khứ đã mất. Và cũng nhắc lại một nền CỘNG HOÀ ở Miền Nam Việt Nam tuy non trẻ vồn vện trong hai mươi năm nhưng đã xây dựng được một nền nếp với Tam Quyền Phân Lập trong đó có Quyền Tư Pháp rất nền nếp, có thể làm mẫu mực cho một thể chế Dân Chủ và

Tự Do sau này. Bài viết của Luật Sư Nguyễn Vạn Bình và bài góp ý của anh là những tài liệu tham khảo cho các thế hệ sau rất tốt.

Chúc anh vui khỏe. Thân mến. LÊ THẾ HIỂN.